

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 304

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 12 Listopada 1830 roku w Piątek.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KRÓLESTWO POLSKIE.

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 25 października (6 listopada) 1830 roku.

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Postępują na wyższe stopnie, w gwardji: w pułku grenadierów: porucznik Alexander Roguski, na kapitana i podporucznik Karol Szlegiel, na porucznika. — *W korpucie artyllerji:* Adjutant brygady 2 artyllerji pieszej, porucznik Józef Kożuchowski, na kapitana klasy 2ej, z przeznaczeniem do pełnienia obowiązków adjutanta polowego, przy jenerale brygady Redel. — *W dywizji artyllerji:* porucznik Jędrzej Węglowski, na kapitana klasy 2. *W jeździe:* W pułku ułanów J. K. M. Xięcia Oranji Nr 1, wachmistrz Alexander Abramowicz, na podporucznika.

Przeznaczony zostaje, w korpucie artyllerji: W kompanji 3 lekkiej pieszej, podporucznik Stanisław Klassen, do pełnienia obowiązków adjutanta brygady 2, artyllerji pieszej.

Otrzymują żądane dymissje, dla interesów familijnych, w gwardji: W pułku grenadierów, kapitan Wojciech Heblewski, w stopniu podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru. — *W korpucie artyllerji:* Adjutant polowy przy jenerale brygady Redel, kapitan klasy 2, Jan Drac, w stopniu kapitana klasy 1, z pozwoleniem noszenia munduru. — *W jeździe:* w pułku 4 ułanów, kapitan Michał Zamojski, w stopniu majora, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dla słabości zdrowia z pensją: W pułku strzelców konnych J. C. M. W. X. Alexandra następcy tronu Nr 1, porucznik Franciszek Falbork. — *W korpucie inwalidów i weteranów:* kapitan weteranów, Józef Bogusławski, w stopniu majora, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymuje żądaną dymissję, w jeździe: w pułku 3m strzelców konnych, wachmistrz Józef Bukowiecki, w stopniu podporucznika.

Otrzymują urlopy, w piechocie: w pułku 8 linjowym podporucznik Cybulski, na miesiąc 2, do Galicji Austrjackiej. — *W jeździe:* dowódca pułku strzelców kon-

nych N. cesarzowej i królowej Jmci Nr 2, pułkownik Skarzyński, na dni 8, w W. X. Poznańskie.

Naczelnny wódz.

(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem p. o. szefa sztabu głównego
jenerał brygady, Siemiątkowski.

— *Kommissja rządowa przychodów i skarbu.* — Potrzebując do zakładu warzelnego solnej w Ciechocinku w obwodzie Kujawskim wództwie Mazowieckim nad rzeką Wisłą położonego, 360 kóp ciernia, sliwa tarnina zwanego, ogłasza konkurencję do dostawy tego krzewu, pod następującymi warunkami:

1) Każdy snopek ciernia mieć powinien długości stóp 7, grubości w średnicy z obudwóch końców od 18 do 20 cali miary krajowej; niemniej ważyć od 70 do 75 funtów. Sześćdziesiąt takich snopków, stanowi będzie kopę jedną. Nie rozumie się wszakże, aby wszystkie pojedyncze łodygi ciernia konieczne były długie po stóp 7, dosyć bowiem gdy w każdym snopku kilka takich będzie łodyg, gdyż w środku pęka, ułożone być mogą, krótsze łodygi ciernia w zakładkę.

2) Snopki powinny być wiązane, wiciami średniej grubości trzy razy, to jest: w środku i w obudwóch końcach. Wiązanie to może być albo na miejscu wycinania ciernia, albo przy dostawie onego do Ciechocinka, według woli dostawiającego, kosztem jego skutecznione.

3) Ciernie powinno być zupełnie bez liści, wolne od mchu, a przynajmniej w bardzo małej części nim obrosłe.

4) Termin do dostawy w Ciechocinku całej ilości ciernia kóp 360, naznacza się, od początku spławu z wiosną przyszlą aż do d. 15 czerwca 1831 r.

5) Za wycięcie, związanie, dostawienie ciernia do brzegu Wisły pod Ciechocinek i wyłożenie na ląd ze statków (jeżeli transport odbywać się będzie wodą), lub z fur przy samej warzelnicy (jeżeli transport skuteczniony zostanie lądem), stanowi się pretium fisci zł. 100, wyróżnie zł. pol. sto, za jedną kopę snopków dostawionych i przez zakład warzelnicy solnej w Ciechocinku odebranych, według warunków niniejszych.

6) Każdy chcąc ubiegania się do tej dostawy mający, winien do Kommissji rządowej przychodów i skarbu podać na piśmie przez siebie podpisaną i zapieczętowaną deklarację, na dzień 1 grudnia r. b. w godzinach przedobie-

Handwritten signature or mark on the right margin.

dnich, w której cenę przez siebie żadaną od jednej kopy ciernia, ma oznaczyć. Po otwarciu deklaracji podanych, temu z konkurentów dostawa ciernia powierzona zostanie, i zaraz kontrakt z nim zawarty będzie, który najznakomitsze zadeklaruje niższe wyżej oznaczonej ceny, najdogodniejsze poda warunki i okaże pewność dotrzymania umowy.

7) Jeżeliby utrzymujący się przy entrepryzie w mowie będącej, żądał awansu pieniężnego na koszty wycięcia i dostawy ciernia, awans ten za poprzedniem zabezpieczeniem onego, dostateczną kaucją, ze skarbu publicznego udzielony mu będzie, zaliczenie takowe przy wypłacie należności za ciernie, stracone zostanie.

Warszawa d. 28 października 1830 r. — Z polecenia ministra prezydującego, radca stanu, *Plater*. — Sekretarz jlny, *Miniewski*.

— *Kommissja wdzstwa Mazowieckiego*. — Podaje do publicznej wiadomości, iż mając do sprzedania przeszło 1000 sztuk drzewa wyborowego, na handel zdatnego, z lasów do Leśnictwa Łaznów należących, w odległości 4 mil od rzeki spławnej Pilicy, w obwodzie Rąwskim położonych; oddać się w jej biorze w dniu 2 grudnia r. b. licytacja in plus; mający przeto chęć zakupienia takowego zgłosić się mogą do sekcji leśnej przy kommissji wdzkiej, gdzie w każdym czasie o warunkach tej sprzedaży powezną dokładną wiadomość. — W Warszawie d. 3 listopada 1830 r. Radca stanu prezes, *Rembaliński*. — Sekretarz jlny, *Filipecki*.

— *Kommissja wdzstwa Mazowieckiego*. — Na mocy reskryptu kommissji rządowej przychodów i skarbu z dnia 20 stycznia r. b. Nr. 2297 (429) gruntującego się na dekrecie N. Pana w Odessie pod dniem 19 sierpnia 1828 r. zapadłym, kommissja wdzka podaje do wiadomości publicznej, iż dobra Mazew w ekonomji tegoż nazwiska, obwodzie Łęczyckim położone, a składające się z folwarku i wsi Mazew, są do nabycia z wolnej ręki podług warunków kupna i sprzedaży, ogłoszonych w pismach publicznych, mianowicie: w Dzienniku Powszechnym krajowym Nr 221 222 i 223; Gazecie Warszawskiej Nr 228, 230 i 231 w Gazecie Korespondenta Nr 192 i 195; w Gazecie Polskiej oraz Dzienniku wdzkim.

Każdy przeto chęć kupna mający deklarację swoją bąć wprost do kommissji rządowej przychodów i skarbu, albo do kommissji wdzkiej podać zeche. — W Warszawie d. 21 października 1830 r. — Radca stanu prezes, *Rembaliński*. — Sekr. jlny, *Nowacki*.

Wiadomości Warszawskie.

— Od Nowego roku wychodzić zacznie w Krakowie dziennik farmaceutyczny, wydawany przez pana Florjana Sawiczewskiego, profesora farmacji uniwersytetu Jagiellońskiego, co miesiąc wyjdą dwa posyty, a każdy składać się będzie z 2eb arkuszy. Spodziewać się należy po tym dzienniku, iż będzie obznajmiał z nowymi odkryciami sprawdzonemi w własnym wydawcy wzorowo urządzonem laboratorjum.

— (Art. n.) Obok rozkrzewiającego się coraz bardziej w kraju naszym zamiłowania nauk, prawnictwo także bez

uprawy nie pozostało. Mamy dziennik poświęcony wyłącznie przedmiotom prawnym, a umieszczane w nim rozprawy rzetelny pisarzom i wydawcom zaszczyt przynoszą. Nasza literatura prawna zhogaciła się w ostatnich mianowicie czasach kilką dziełami, które podnosząc u nas teorię prawa i u obcych nawet posłużyć mogą za chlubny dowód usiłowań a nawet postępów naszych. Chwała i wdzięczność uczonym mężom, którzy na drodze teorii sposobiąc przyszłe pokolenia do gruntownej znajomości praw, tej podstawy moralności i szczęścia narodów, przynoszą krajowi korzyści wewnątrz, a chwale u obcych! Lecz zasługują się nie mało ojezyźnie i nauce ci nawet, którzy prace znakomitszych prawo-znawców obcych, praktyczny zwłaszcza na celu użytek mające, dają poznać współziomkom w mowie narodowej. Cieszyć się więc prawdziwie powinniśmy, że mamy już przekład postępowania sądowego według Rogrona, że ogłoszono w tych czasach prenumeratę na prawo handlowe tegoż autora, i życzyć aby wkrótce także wyszło na widok publiczny przedsięwzięte już tłómaczenie kodexu cywilnego Francuzkiego z objaśnieniami tegoż samego prawnika, które ma być wydane obok piérwszej xięgi kodexu cywilnego Polskiego i innych praw cywilnych, w celu zastąpienia prawa Francuzkiego, od wskrzeszenia królestwa wydanych. Ma nadto objąć historję kodexu Francuzkiego i teorię jego, w trzech wybornych mowach Portalisa, przy rozbięciu tego prawa w ciele prawodawczém Francuzkiem wyłożoną. Wskazanie miejsc prawa Francuzkiego, zgodnych lub sprzecznych z nowem prawem Polskiem, nakoniec słownik wyrazów w prawie używanych z ich legalnóm lub naukowóm objaśnieniem, i krótki zbiór przepisów w témże prawie zawartych w sposobie słownika. Tak więc jedno dzieło przy mierniej cenie, oprócz naukowej te jeszcze dla oddających się nauce prawa przyniesie korzyści, iż obejmie prawa cywilne obowiązujące, których szczegółowe nabycie byłoby nierównie droższém. Doniesienie o tak ważném przedsięwzięciu nie będzie zapewne obojętną rzeczą nietylko dla samych czcicieli Temidy, ale i dla innych urzędników i obywateli.

ANGLJA. — Z Londynu, d. 30 października. — Już się rozpoczęły narady między pełnomocnikami wielkich mocarstw, dotyczące sprawy Belgickiej. Gabinet Angielski jest wyłącznie za łagodnym pogodzeniem narodu z panującą dynastją; przewiduje albowiem, że wojenne wnieszanie się do sprawy tak dalece drażliwej, mogłoby wznieść pochodnię wojny na całym stałym lądzie Europy. Jedno tylko z wielkich mocarstw, obstawiając najmocniej za nierozdzielnością Belgjów od Holandji, jest za zbrojnym uśmierzeniem rozruchów, lecz wszystkie inne podzielają zdanie gabinetu Londyńskiego; trzeba się więc spodziewać że nie przyjdzie do krwi rozlewu. Nim ostateczne postanowienie nastąpi w tej mierze ze strony mocarstw sprzymierzonych, rozpoczęli już konferencje przygotowawcze właściwi posłowie, wyjąwszy xięcia Talleyranda, który oczekuje na stosowne od rządu swojego w tej mierze plenipotencje. Nie jest on wszakże obcy przedmiotowi narad innych ministrów, bo komunikują mu każdodziennie protokóły odbytych konferencji, odbywających się na fundamencie takich samych zasad, jakie są

żyły do układów dotyczących się Grecji. Z niecierpliwością oczekują wszyscy instrukcji jakie pan Talleyrand od rządu swojego w sprawie Belgickiej otrzyma, nie wątpią bowiem, że światło i przenikliwość tego dyplomatyka, potrafi być tym razem tyle użyteczne dla rodziny Nassaukiej, ile przyczyniło się na kongresie Wiedeńskim do utrzymania dynastji Saskiej.

GRECJA. — Gazeta Powszechna Niemiecka donosi podług listu z Triestu z dnia 18 października, co następuje: »Ostatnie wiadomości z Grecji przez Korfu są bardzo zasmucające. Niezgoda wznosi się znowu pomiędzy Grekami, a stronnicwa tak groźne naprzeciw siebie powstają, że najmniejszy pozór może się stać powodem do kroków nieprzyjacielskich, a spokojność z takim natężeniem używana na nowo może być zaburzona. Jedynie hrabiemu Capodistrias, który się nieustannie stara o utrzymanie porządku, podziękować należy, że dotąd spokój publiczny nie został naruszony. Atoli tymczasowy stan kraju utworzył rozmaite, często przeciwne sobie interesa, których prezes nie jest w stanie pogodzić. Niedostatek pieniędzy coraz bardziej czuć się daje, a rząd znajduje się w coraz krytyczniejszem położeniu. Nadzieja jego polega na śpiesznem rozstrzygnięciu losu i na wyborze władcy, w którego osobie połączyłyby się mogło zaufanie wszystkich. Spodziewamy się, że sprawy Francuzka i Niderlandzka zakończą się przecie niezadługo i mocarstwa będą mogły nareszcie pomyśleć o uradzeniu się nad pytaniem dotyczącem się Grecji, a nakoniec rozwiązać takowe na korzyść i szczęście tego klasycznego kraju.«

NIDERLANDY. — Z *Bruxelli*, dnia 28 października. — Szczegóły zajęcia Antwerpii. — Wczoraj rano między godziną dziewiątą i dziesiątą opanowali mieszkańcy bramę Mecheluską i otworzyli ją wojsku naszemu. Jenerał Mellinet wkroczył natychmiast do miasta i osadził wojskiem wały. W tymże samym czasie wkroczyli nasi strzelcy drugą bramą, także przez mieszkańców zdobytą. W ten czas stało się miasto widownią krwawej walki; ulice zapelnione były trupami, ale wogólności dawali Holendrzy ślaby tylko opór; przy arsenale jednak bronili się z zapalem, ale i ztamtąd wyparci zostali. Przeszło 400 jeńców dostało się w ręce nasze. O godzinie 4 zawarto zawieszenie broni. Podczas jego trwania wystrzelono kilka razy z ręcznej broni przeciwko cytadeli, która natychmiast wymierzyła straszliwy ogień z dział swoich przeciwko miastu, a mianowicie przeciwko głównemu składowi towarów który się stał pastwą płomieni. Z 200 przeszło domów nie widać tylko gruzy i zwaliska. — Rząd tymczasowy przedsięwziął tej samej jeszcze nocy nowe środki, ażeby zniechęcić cytadelę do poddania. Posłano posiłki w wojsku i amunicji, a równo ze świtem wysłano 6 haubic z dostateczną liczbą wozów prochowych. To poruszenie trwa jeszcze do tej chwili. (To jest dnia 28 rano). — W innem piśmie tejże daty, wyrażono: »Dnia 26 cofnęto się wojsko do miasta, opuszczając przedmieścia i zostawiając je w mocy naszych ochotników. Zaraz potem zaczęły się sceny podobne Bruxelskim. D. 27 wkroczyli do miasta przez bramę Czerwoną nasi ochotnicy, którzy połączywszy się z mie-

szkańcami przeciwko Holendrom, wyparli ich z reszty stanowisk w mieście, niemając zadawszy kłosek. Znalezione na wałach 18 dział ciężkiego kalibru, przyprowadzono zaraz do miasta, i wymierzono przeciwko cytadeli, w której zamknęli się Holendrzy w liczbie około 4000. Fregaty i szalupy kanonjerskie, zarzuciły kotwice w przystani, z drugiej zaś strony brzeg zalany wodą, żadnego nie dozwalał przystępu. O godz. 10 zaczęto się układać z jenerałem Chassé. Belgowie domagali się koniecznie, ażeby Holendrzy oddali wszystkę broń i materiały znajdujące się w arsenale, oraz okręty wojenne stojące w porcie. Takie warunki odrzucili Holendrzy i rozpoczęli o godzinie 3 silną kanonadę. Z jednej strony strzelali Holendrzy do miasta nietylko z cytadelli ale i z okrętów, rzucając bomby, granaty i rozpalone kule; z drugiej zaś strzelali Belgowie do cytadelli i do okrętów. O godzinie 4 pokazał się ogień w czterech rogach miasta. Zajął się główny skład towarów i płomienie ogarnęły przyległe budynki. Mówią że wieczorem nadpłynęły rzeką statki palne, przygotowane przez mieszkańców w Tamise. Niektóre okręty Holenderskie podniosły kotwicę, niektóre zaś dosięgnął ogień i zapaliły się; między ostatnimi znajdowała się jedna fregata. Strzelanie z armat trwało przez całą noc.

— *Dnia 29 paźdz.* — Wczoraj rano zdołano nareszcie przytłumić ogień niszczący Antwerpję; z Mechela nadesłano sikawki na pomoc; dym i żar był dokuczający. Wczorajem zawarto zawieszenie broni z komendantem cytadeli, którą nie piérwój chce poddać jak za otrzymaniem rozkazów królewskich. (Warunkisą wiadome). Miasto przedstawia najokropniejszy widok zniszczenia. Okręty na Skaldzie stoją nietknięte, jedną tylko fregatę dosięgły kule i uszkodziły jej maszty. Pan Kassel zdobył arsenał swoją artylerją. Chassé który przyrzekł cofnąć się do cytadeli i nie strzelać do miasta, byle go w posiadaniu portu i arsenału zostawiono, wziął natarcie na arsenał za powód do wykonania swoich tak okropnych środków. Co do tego ostatniego punktu, rzecz ma się następnie: Jeszcze nie ukończyły się układy o poddanie cytadeli, gdy wystrzelono dwa razy z ręcznej broni, z arsenału przez Holendrów zajmowanego. Nasi ochotnicy napadli w ten czas na arsenał, a niebawnie potem zaczęto strzelać z cytadeli i z okrętów do miasta, w którym ani jeden dom w całości nie pozostał. — Mieszkańcy Bruxelli są rozjątrzeni przeciwko Holendrom za podobne postąpienie z Antwerpją; chciano dla wywarcia zemsty, wymordować wszystkich jeńców Holenderskich. — W Luxemburgu spodziewano się d. 27 b. m., przybycia dwóch kommissarzy od sejmku związku Niemieckiego, którzy łącznie z gubernatorem Luxemburga panem Willmars, tworzyć będą kommissję związku Niemieckiego w tłem mieście. Wojskiem przeznaczonem do osadzenia xięstwa Luxemburskiego, dowodzić będzie xiążę Filip Heko-Darmsztadtski. — Projekt do nowej ustawy konstytucyjnej, proponuje monarchję dziedziczną z senatem i izbą sejmową z członków obieralnych; zastrzega wolność osobistą, wolność wyznania i edukacji, wolność formowania towarzystw niezbrojnych, i ścisłe przestrzeganie tajemnic listowych.

— *Dnia 31 paździer.* — Z Antwerpii mamy doniesienia wczorajszej daty, według których stan rzeczy w tęp

mieście był taki sam jak na dniu 28 i 29 b. m. Ochotnicy przybywają ze wszystkich stron w pomoc znajdującym się tam Belgom, wszyscy zaś mieszkańcy niezdatni do dźwignia broni, oddalają się z miasta. — Okręty stojące przed Antwerpją, zajęły jak mówią, zupełnie inne stanowisko. Do gubernatora nadeszły na statku parowym pilne depesze z Holandji. Słychać także, że liczne oddziały wojska Belgickiego, wyruszyły z Antwerpji drogą do Bredy. — Z Gandawy wysłano drugi oddział w pomoc Antwerpjanom, pod dowództwem majora de Poela. W ogólności taki zapał wznęciły ostatnie wypadki Antwerskie w narodzie Belgickim, i tak wiele ze wszech stron nadsełają do Antwerpji posiłków, że rząd tymczasowy uznał za rzecz stosowną, zrobić odczwę, ażeby wstrzymano się z nadsełaniem ochotników, dopóki w tej mierze wydane nie będzie stosowne wezwanie. — Z Brügge donoszą pod dniem 29 b. m. »Całe miasto jest w poruszeniu, kilka dni temu wyruszyły ztąd oddziały legji Paryżkiej do Sluys, miejsca odległego ztąd na 3 godziny drogi i leżącego w Flandrji Zeelandzkiej; odtąd nie słyszano nic o nich, ale dziś nadbiegł goniec z żądaniem posiłków od znajdującego się tu wojska. Uderzono natychmiast generał-marsz, i zebrało się 800 ludzi na placu głównym, między którymi było 200 z legji Belgickiej; ci wszyscy pośpieszyli natychmiast z dwiema armatami do Sluys. Mówią że wojsko Holenderskie wylądowało w Brekens, i że w tej chwili sypie baterje w Oostburg, a to dla utworzenia w kraju stałej linji od Cadsand i zabezpieczenia się przeciwko wszelkiej napaści. Nasi żołnierze wkroczyli dnia wczorajszego na Holenderskie terytorjum pod St. Annē ter Mieden, o pół godziny drogi od Sluys; dziś rano wystąpiło przeciwko nim wojsko Holenderskie w daleko znaczniejszej sile. Nasze podjazdy wszczęły z początku letki ogień tyraljerski, zostały jednak zmuszone cofnąć się do West-Gapelle w granice Belgickie. Według podobieństwa, Holendrów nie było więcej nad 1000 ludzi.« — Donoszą z Nieuport że przed tém miastem pozostało się kilka fregat Holenderskich. Pułkownik Pontecoulant pośpieszył natychmiast w to miejsce, dla obejrzenia wybrzeżów i urzędzenia obrony. Dowiedziawszy się atoli, że wybuchły rozruchy w Courtray i Ypern, udał się do tychże miejsc, przestając na wydaniu odezwy do mieszkańców miasta Nieuport, wzywając ich do jedności i do obrony. — I pod Terneuzen pokazało się kilka szalup kanonjerskich i brygów Holenders.; wszyscy mieszkańcy uchodzili z równą tamtejszych, ponieważ zamierzono przekopywać groble i kraj wodą zapuścić. — Donoszą z Maldegem (w Flandrji wschodniej): »Dnia 29 b. m. pokazał się nieprzyjaciel w gminie naszej; uderzono natychmiast na gwałt we dzwony, a nie wyszło godziny, gdy zebrała się cała ludność około 600 dusz wynosząca, bez żadnej co do płci i wieku różnicy.« — Słychać że mieszkańcy w Calloo nie dopuścili zatopienia przez nadpsucie grobli, równiu zwanych Liefkenshoek.

— Z Hagi, d. 2 listopada. — Pierwsze wezwanie generała Chassé ażeby poddał cytadellę Antwerską, podpisał niejaki van den Herreweghe.

— Król powierzył generałowi Cort Heiligers, nadzór wszystkich korpusów ochotników królewskich, i staranie w za-

chęcianiu do dobrowolnego zaciągu. — Na Śródziemne morze posłano rozkazy, ażeby znajdujące się tam okręty Niderlandzkie, wracały do ojczyzny. — Do Luxemburga wysłał rząd zapasy pieniężne, które tam już przybyły. — Do Gorinchem przyprowadzono ze 100 jeńców Belgickich; wszyscy ubrani byli w mundury Niderlandzkie. — W Leodjum zakazano palić wódkę ze zboża.

NIEMCY. — *Od Menu d. 30 paźdz.* — Wiarogodno doniesienia z Hassji wyższej nauczają nas, że w niektórych okolicach Vogelbergu, pokazały się znowu bandy zbrojne, które przed kilkoma tygodniami za nadejściem wojska wielkiego xięstwa Heskiego, rozproszyły się były i zniknęły. Zapewniają nawet, że oddział wojska pozostawionego w tej prowincji, nie jest dostateczny dla utrzymania wszędzie porządku i bezpieczeństwa spokojnych kraju mieszkańców, i że z powodu tego aż do Darmstadtu udać się o pomoc musiano. Dobrze myślący pragną, ażeby tej rozpucie połączono od razu koniec przez użycie stanowczego środka, albowiem bezwzględnie na wszelkie inne niedogodności, jakie podobny stan rzeczy za sobą pociąga, niemniej jest ciężliwem stałe utrzymanie wojska na stopie wojennej, przez koszta jakich wymaga, ponieważ prócz zwyczajnego żołdu, dostaje każdy oficer 3 zł., każdy zaś podoficer i żołnierz dwadzieścia krajcarów dziennego dodatku. — Zgromadzony sejm elektoratu Heskiego, zajmuje się rozbiorem projektu do konstytucji podanego ze strony elektora pod rozprawę stanów. Komisja wyznaczona ku temu przez kurje trzech stanów, złożona jest z mężów, po których sposobie myślenia dobrego tylko wypadku oczekiwać można. Spodziewają się także, że i elektor idąc za radą doświadczonych mężów, którymi jest otoczony, chętnie się przychyli do modyfikacji jakie w podanym projekcie będą uznane za stosowne i potrzebom kraju odpowiadające. — Zapewniają, że sejm związku Niemieckiego zajmuje się teraz stosunkami xięstwa Luxemburgskiego, które więcej niż każdy inny przedmiot, mogą być powodem do udziału w sprawie Belgickiej. Całą tę rzecz oddano pod rozprawę komisji wojennej tegoż sejmu, która niedługo zapewne ukończy swą pracę w tym ważnym przedmiocie i odda ją pod decyzję sejmu. Oświadczenie umieszczone niedawno w dzienniku Frankfortskim, a tyżące się rzeczonoego xięstwa, będzie bezwątpienia zasadą, z której na ten przedmiot zapatrywać się należy.

— *Od brzegów Menu, dnia 31 października.* — W Altenburgu, w Saxonji, zaszły rozruchy, ale je przytłumiono. Pojmanych wicherzycieli zaprowadzono do więzienia.

— Wielki xiąże Oldenburgski kazał zakupić wiele żyta i kartofli dla uboższej klasy mieszkańców, a obwodom, które przez panujące deszcze zbiór zboża i siana utraciły, darował wszystkie tegoroczne podatki. Wyzaczył oraz pod swoim przewodnictwem osobną komisję do rozpoznawania prośb podawanych. Postanowił także objeżdżać corok kraj swój, celem przyjmowania na miejscu prośb i życzeń poddanych swoich.